

Segédlet a befektetők Beva szempontú besorolásához *(frissítve: 2024. szeptember 18.)*

I. A szabályozási háttér

Díjfizetési szabályzat

„3.1. Az Alap tagja köteles olyan nyilvántartást alkalmazni, amely megkülönbözteti az Alap védelméből a Tpt. szerint kizárt és a biztosított befektetőt; továbbá képes a biztosított befektetők tulajdonát képező letéti állományról a Szabályzatban írott tartalommal adatokat előállítani [Tpt. 224. § (1) bekezdés d) pont].”

„3.8. Az adatszolgáltatás körében használt következő fogalmakat az alábbi tartalommal kell érteni:

Befektető: az a (belföldi vagy külföldi) személy, akinek a tag nyilvántartása szerint biztosított tevékenység végzésére vonatkozó érvényes szerződés alapján az Alap tagjával szemben letét kiadására vonatkozó követelése áll fenn (pozitív nyilvántartási egyenleg).

Biztosított befektető: az a befektető, aki az Alap védelméből nem kizárt [Tpt. 215. § (1)-(2) bekezdései].”

2001. évi CXX. törvény (Tpt.)

„215. § (1) Az Alap által nyújtott biztosítás nem terjed ki

- a) az állam,
- b) a költségvetési szerv,
- c)
- d) a helyi önkormányzat,
- e) az intézményi befektető,
- f) kötelező vagy önkéntes betétbiztosítási, intézményvédelmi, Befektetővédelmi Alap, illetve a Pénztárak Garancia Alapja,
- g) az elkülönített állami pénzalap,
- h) befektetési vállalkozás, tőzsdetag, illetőleg árutőzsdei szolgáltató,
- i) a Hpt.-ben meghatározott pénzügyi intézmény,
- j) az MNB,
- k) az Alap tagjánál vezető állású személy és ennek közeli hozzátartozója,
- l) az Alap tagjában öt százalékot elérő vagy azt meghaladó közvetlen, illetve közvetett tulajdoni részesedéssel vagy szavazati joggal rendelkező vállalkozás vagy természetes személy és ennek ellenőrzött társasága, valamint természetes személy tulajdonos esetén ennek közeli hozzátartozója
- m) az Alap tagjának könyvvizsgálója

követelésére, valamint a felsoroltak külföldi megfelelőinek követeléseire.

(2) Az (1) bekezdés k)-m) pontjában meghatározott ok akkor zárja ki a kártalanítást, ha az a kártalanítási igény alapjául szolgáló szerződés megkötésétől a kártalanítási igény benyújtásáig terjedő időszakban, vagy annak egy része alatt fennállt az Alap azon tagjánál, amellyel kapcsolatban kártalanítási eljárásra kerül sor.”

II. A biztosítás alól kizárt befektetők meghatározása

A Tpt. 215. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a biztosítás alól kizártnak kell nyilvántartani az alábbi kategóriákba tartozó befektetőket:

- **állam**
- **költségvetési szerv**

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) 7. §-ának (1) bekezdése szerint jogszabályban vagy alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személy. A költségvetési szerv a Magyar Államkincstár (MÁK) által vezetett törzskönyvi nyilvántartásba történő bejegyzéssel, a bejegyzés napjával jön létre és a törzskönyvi nyilvántartásból való törléssel, a törlés napjával szűnik meg (Áht. 105. §). A nyilvántartásban szereplő adatok nyilvánosak.

Költségvetési szervnek minősülnek különösen: a központi költségvetési szerv, a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestület, és az e köztestület által irányított költségvetési szerv, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) és a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (Njt.) szerint létrehozott társulás, valamint a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló törvény alapján létrejött területfejlesztési önkormányzati társulás, illetve az itt felsorolt által irányított költségvetési szerv.

A gazdasági társasági vagy alapítványi formában működő szervezetek nem minősülnek költségvetési szervnek.

- **helyi önkormányzat**

A Mötv. szerint helyi önkormányzat a települési (községi, városi, járásszékhelyi városi, fővárosi kerületi) és területi (fővárosi, vármegyei) önkormányzat. A helyi önkormányzat jogi személy, a polgármester képviseli.

A helyi önkormányzat által alapított gazdasági társaság azonban már nem minősül biztosítás alól kizárt befektetőnek.

- **intézményi befektető**

Az intézményi befektető a Tpt. 5. § (1) bekezdés 60. pontja alapján:

- **a hitelintézet** [2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 8. § (3) bek. szerint a bank, szakosított hitelintézet vagy szövetkezeti hitelintézet]
- **a pénzügyi vállalkozás** [2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 9. § (1) bek.]
- **a befektetési vállalkozás** [a befektetési vállalkozásról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bszt. 4. § (2) bek. 10. pont]
- **a kollektív befektetési forma** [a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény (Kbftv.) 4. § (1) bek. 62. pont]
- **a befektetési alapkezelő** [Kbftv. 4. § (1) bek. 19. pont]

- **a biztosító** [a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (Bit.) 4. § (1) bek. 18. pont]
- **az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár** [Jogsabályi háttér az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. tv., típusai: nyugdíjpénztárak, önszegélyező pénztárak, egészségpénztárak, egészség- és önszegélyező pénztárak. A pénztárak a székhely szerint illetékes törvényszék veszi nyilvántartásba, nevükben szerepelnie kell a „pénztár” szónak a pénztár típusára való utalással együtt.]
- **a magánnyugdíjpénztár** [Jogsabályi háttér a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. tv. A "magánnyugdíjpénztár" elnevezés a szervezetek nevében szerepel.]
- **a foglalkoztatói nyugdíj szolgáltató intézmény:** [Jogsabályi háttér a foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény]
- **az egészségbiztosítási szerv és a Nyugdíj-biztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv**
- **valamint mindazon devizakülföldi, amely a saját joga alapján ilyennek tekintendő.**
- **kötelező vagy önkéntes betétbiztosítási, intézményvédelmi alap, Befektetővédelmi Alap, illetve a Pénztárak Garancia Alapja**

Ide tartozik még: Országos Betétbiztosítási Alap (OBA), Integrációs Szervezet, , Hitelszövetkezetek Első Hazai Önkéntes Betétbiztosítási és Intézményvédelmi Alapja (HBA).

- **elkülönített állami pénzalap**
- **befektetési vállalkozás, tőzsdetag, illetőleg árutőzsdei szolgáltató**

A befektetési vállalkozások és az árutőzsdei szolgáltatók az erre vonatkozó felügyeleti engedéllyel rendelkező társaságok, név szerinti felsorolásuk a MNB honlapján a „Piaci szereplők keresése” menüpont alatt megtalálható.

- **a Hpt.-ben meghatározott pénzügyi intézmény**

Az 2013. évi CCXXXVII. törvényben (Hpt.) meghatározott pénzügyi intézmény a hitelintézet (bank, szakosított hitelintézet, takaré-, illetőleg hitelszövetkezet) és a pénzügyi vállalkozás. Bank és szakosított hitelintézet részvénytársaságként, fióktelepként, szövetkezeti hitelintézet szövetkezetként, pénzügyi vállalkozás részvénytársaságként, szövetkezetként, alapítványként vagy fióktelepként működhet. Hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás alapításához és működéséhez az MNB engedélye szükséges. A pénzügyi intézmények az MNB honlapján megtalálhatók.

Külföldi pénzügyi intézmény: az a pénzügyi intézmény, amelynek székhelye Magyarországon kívül van.

- **MNB**

- **az Alap tagjánál vezető állású személy és ezek közeli hozzátartozója**

Vezető állású személy a Tpt. 5. § (1) bek. 134. pontja alapján a vállalkozás vezető tisztségviselője, felügyelő bizottsági tagja, fióktelep esetén a fióktelep vezetésére a külföldi vállalkozás által kinevezett személy és annak közvetlen helyettese, továbbá minden olyan személy, akit a vállalkozás alapszabálya, alapító okirata, társasági szerződése, szervezeti és működési szabályzata ilyenként határoz meg.

Közeli hozzátartozó a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 8:1. § (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott személy, azaz a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér.

Az adatszolgáltató ezt a kizáró okot csak a saját tekintetében veheti figyelembe, a tulajdonos társaság vonatkozásában nem.

- **az Alap tagjában öt százalékot elérő vagy azt meghaladó közvetlen, illetve közvetett tulajdoni részesedéssel vagy szavazati joggal rendelkező vállalkozás vagy természetes személy és ennek ellenőrzött társasága, valamint természetes személy tulajdonos esetén ennek közeli hozzátartozója**

A közvetett tulajdon, illetve közvetett befolyás fogalmát a Tpt. 5. § (1) bek. 84. pontja határozza meg, az ellenőrzött társaság fogalma a Ptk. 3:324. §-ban meghatározott fogalom.

- **könyvvizsgáló**

A könyvvizsgáló alatt értendő mind a könyvvizsgáló társaság, mind a könyvvizsgálatra kijelölt természetes személy könyvvizsgáló is.

- **a fentiekben felsoroltak külföldi megfelelői (értelemszerűen)!**

III. Az MNB által alkalmazott szektor- és alcsoportkódok besorolása a Beva biztosítottság szempontjából

A következő táblázat összefoglalja, hogy az MNB által alkalmazott szektor- és alcsoportkódhoz tartozó kategóriák hogyan viszonyulnak a Tpt. 215. §-a által felsorolt kategóriákhoz. Ez a megfeleltetés segítséget nyújthat a befektetők Beva szempontú besorolása során, de felhívjuk a figyelmet arra, hogy néhány esetben az így végzett besorolás téves lehet, és a befektető mégsem tartozik a táblázat alapján megfeleltetett kizárási kategóriához. Ilyen eset lehet például, amikor egy társaság tevékenységi engedélyét már visszavonták, ezáltal Beva biztosítottá vált, de a szektorkód listában továbbra is változatlan kóddal szerepel.

Szektor kódok	Megnevezés	Besorolás a Beva szempontjából	Magyarázat
A	Nem pénzügyi vállalatok	vegyes	kizártak az adott tag tulajdonosa és ennek ellenőrzött társasága, ha a közvetlen, vagy közvetett tulajdoni részesedés eléri az öt százalékot, illetve az Alap tagjának könyvvizsgálója, ha az jogi személy
B	Központi bank	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. j) pont alapján	

C	Egyéb monetáris intézmények	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. i) pont alapján	
D	Egyéb pénzügyi közvetítők	vegyes	
E	Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők	vegyes	
F	Biztosítók és nyugdíjpénztárak	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	
G	Központi kormányzat	vegyes	kizárt az állam, a központi költségvetési szervek, elkülönített állami pénzalapok, illetve a MÁK törzskönyvi nyilvántartásában szereplő költségvetési szervek
H	Helyi önkormányzatok	vegyes	kizártak a helyi önkormányzatok és a helyi költségvetési szervek
J	Háztartások	vegyes	kizártak az adott tag vezető állású személyei, valamint ezek közeli hozzátartozója, illetve az adott tag tulajdonosa, valamint közeli hozzátartozója, ha a közvetlen, vagy közvetett tulajdoni részesedés eléri az öt százalékot.
Z	Zártkörű pénzügyi közvetítők	nem kizártak	

Alcsoport kódok	Megnevezés	Besorolás a Beva szempontjából	Magyarázat
A1	Az A szektorba sorolt non-profit intézmények	nem kizárt	
B1	Központi bank	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. j) pont alapján	
C1	Bankok	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. i) pont alapján	<i>pénzügyi intézmény (Hpt. 7. § (1) bek.: hitelintézet)</i>
C2	Szektorváltó hitelintézetek	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. i) pont alapján	<i>pénzügyi intézmény (Hpt. 7. § (1) bek.: hitelintézet)</i>
C3	Szakosított hitelintézetek	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. i) pont alapján	<i>pénzügyi intézmény (Hpt. 7. § (1) bek.: hitelintézet)</i>
C4	Működő takarékszövetkezetek	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. i) pont alapján	<i>pénzügyi intézmény (Hpt. 7. § (1) bek.: hitelintézet)</i>
C5	Hitelszövetkezetek	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. i) pont alapján	<i>pénzügyi intézmény (Hpt. 7. § (1) bek.: hitelintézet)</i>
C6	Pénzpiaci alapok	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
C7	Egyéb monetáris intézményként működő mo.-i fióktelepek	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. i) pont alapján	
D1	a D szektorba sorolt pénzügyi vállalkozások	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. i) pont alapján	<i>pénzügyi intézmény (Hpt. 7. § (1) bek.: pénzügyi vállalkozás)</i>
D2	A D szektorba tartozó, pénzügyi vállalkozásként működő fióktelepek	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. i) pont alapján	<i>pénzügyi intézmény (Hpt. 7. § (1) bek.: pénzügyi vállalkozás)</i>
D3	Befektetési alapok a pénzpiaci alapok kivételével	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján (kivéve: konszolidált leányvállalatok)	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
D4	Befektetésialap-kezelőként működő magyarországi fióktelepek	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 53.)</i>
D5	Befektetésialap-kezelők a kockázati tőke- és magántőke-alapkezelők nélkül	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 53.)</i>
D6	A D szektorba tartozó befektetési vállalkozások (értékpapír-kereskedelmi és értékpapír-befektetési társaságok)	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) és h) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
D7	A D szektorba tartozó, befektetési vállalkozásként	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) és h) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>

	működő fióktelepek		
D8	Egyéb, a D szektorba tartozó magyarországi fióktelepek	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e), i) és h) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
D9	Kockázati tőke- és magántőke-alapkezelők	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
D99	Egyéb, a D szektorba tartozó intézmények	nem kizárt	
E1	Az E szektorba tartozó befektetési vállalkozások (Értékpapír-bizományosi társaságok)	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) és h) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
E2	Befektetési tanácsadók	nem kizárt	
E3	Biztosítási alkuszok	nem kizárt	
E4	Biztosítási szaktanácsadók	nem kizárt	
E5	Ügynökök	nem kizárt	
E6	Egyéb, az E szektorba tartozó pénzügyi vállalkozások	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. i) pont alapján	<i>pénzügyi intézmény (Hpt. 7. § (1) bek.: pénzügyi vállalkozás)</i>
E7	Az E szektorba tartozó non-profit intézmények	nem kizárt	
E8	Az E szektorba sorolt, befektetési vállalkozásként működő fióktelepek	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) és h) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
E9	Egyéb, pénzügyi kiegészítő tevékenységet végző magyarországi fióktelepek	kizártak az intézményi befektetőnek minősülő fióktelepek a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	
E99	Egyéb, az E szektorba tartozó intézmények	Kizártak a 215. § (1) bek h) pont alapján az árutózsdei szolgáltatók, a többi intézmény nem kizárt.	
F1	Biztosító részvénytársaságok	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
F2	Biztosító egyesületek	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
F3	Magánnyugdíjpénztárak, és magán- és önkéntes nyugdíjpénztárak	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
F4	Önkéntes nyugdíjpénztárak	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
F5	Önkéntes önszegélyező pénztárak	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
F6	Önkéntes egészségpénztárak	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>
F7	Biztosítóként működő mo.-i fióktelepek	kizárt a Tpt. 215. § (1) bek. e) pont alapján	<i>intézményi befektető (Tpt. 5. § (1) bek. 60.)</i>

G2	A G szektorba sorolt vállalatok és non-profit intézmények	Fő szabályként nem kizárt, de kizárt a 215. § (1) bek f) pont alapján: <ul style="list-style-type: none">- OBA,- PGA,- Beva,- ISZ	
H2	A H szektorba sorolt vállalatok és non-profit intézmények	nem kizárt	
J1	A J szektorba sorolt intézmények	nem kizárt	